

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Ozsváth Ferenc ügyvéd (7400 Kaposvár, Fő u. 51.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek a dr. Heuer György jogtanácsos által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen 13.000.000 forint biztosítási összeg megfizetése iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 1.40.030/2006/36. számú ítélete ellen a felperes 38. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 325.000 (háromszázhuszonötezer) forint másodfokú perköltséget, és az állami adóhatóság felhívására 675.000 (hatszázhetvenötezer) forint illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes jogelődje, az A. Faluszövetkezet és az alperes között a 2005. május 4-én kelt ajánlat alapján biztosítási szerződés jött létre. Az ajánlat elfogadásáról az alperes a felperes jogelődjét 2005. május 13-án kelt levelében tájékoztatta.

2005. július 18-án Sz. J. a felperes alkalmazottja A. külterületén a felperes tulajdonában álló John Deere 256 típusú önjáró arató- és cséplőgéppel dolgozott. Munka közben füstszagot és égett szagot észlelt, és a fülkéből kiszállva megállapította, hogy a füst a kipufogócső illetve a turbófeltöltő környékéről jön. A fülkébe visszaszállt és ki akart állni a kombájnnal a már learatott területre, nehogy a még lábon álló gabona leégjen. Hátramenetbe kapcsolt, és tolatás közben kanyarodott. A manőver alatt a kombájn először az oldalára, majd a tetejére dőlt. A

vezető a fülkéből kimászva észlelte, hogy a kombájnnal ég a tarló, valamint a motortérben a pelyva. A tüzet poroltójával eloltotta. A siófoki tűzoltóság vizsgálata során megállapították, hogy a kipufogócsőre és a turbófeltöltőre az aratás során lerakodott szerves növényi részek égtek. A K. Rt-től beszerezett szakvélemény szerint a kombájnt még nagy ráfordítással sem lehetséges megjavítani, a hasznosítható részegységek maradványértékét 2.000.000 forintba értékelték.

A felperes kárigényét az alperesnek bejelentette. Az alperes nem látott lehetőséget a biztosítási összeg kifizetésére, álláspontja szerint a kombájn károsodását kizárólag a felborulás miatti mechanikai sérülések képezik, a tűz, mint biztosítási esemény kárt nem okozott.

A felperes leszállított keresetében 11.250.000 forint biztosítási összeg és annak 2005. július 18.-tól a kifizetésig számított kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy a kombájn vezetője kárenyhítési kötelezettségének eleget téve próbálta menteni a lábonálló gabonát, és eközben borult fel a kombájn. Az egész okfolyamat kiváltója a tűz volt. A felperes a keresetét a Ptk. 555. § (1) bekezdésére alapította, utalva arra, hogy a biztosító társaság mentesülésének a Ptk. 556. § (1) bekezdésében írt egyik feltétele sem áll fenn.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a káresemény baleseti jellegű töréskár volt, és nem tűzkár. Magát a tűz keletkezését a vezető elmondásán kívül egyébként sem támasztja alá semmi. A kombájnon égés nyomai nem fedezhetők fel, a borulást a leejtős területen vezetéstechnikai hiba okozta. De ha megállapítható lenne is a biztosítási esemény bekövetkezése, a Ptk. 556. § (1) bekezdés c) pontja alapján mentesülne a biztosító, mert a kombájn vezetőjének terhére súlyos gondatlanság állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a pelyva izzásából keletkezett füst illetve tűz jelenséggel releváns okozati összefüggésben a kombájn egyik sérülése sincs, töréskár biztosítás hiányában a kár megtérítésére a felperes a biztosítási szerződés alapján nem tarthat igényt.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a biztosított a Ptk. 555. § (2) bekezdése alapján csak egy biztosított vagyontárgyat fenyegető kár elhárítása során egy másik vagyontárgyban bekövetkezett kár megtérítésére tarthat igényt. Az a.-i 022/1. hrsz.-ú ingatlanon álló gabona nem volt tűzkár ellen biztosítva, azaz biztosítással nem rendelkező vagyontárgy volt, ezért a másik vagyontárgyat, a kombájnt ért kár megtérítésére sem tarthat igényt a felperes a Ptk. 555. § (2) bekezdése alapján.

Az ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság kitért arra is, hogy az alperes a Ptk. 556. § (1) bekezdés c) pontja alapján akkor is mentesülne a fizetési kötelezettség alól, ha az alperes helytállási kötelezettsége megállapítható lenne. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint ugyanis a kombájnt vezető nem győződött meg arról, hogy konkrétan mi okozza füstöt és az égett szagot, de legfőbbképpen ahelyett, hogy rögtön az oltással illetve a tűz kialakulásának megakadályozásával

foglalkozott volna, a kombájnnal tolatgatni kezdett, és tovább akart haladni. Tisztában kellett lenni azzal, hogy egy ilyen dőlésszögű lejtőn felemelt vágóasztallal tolatás milyen veszélyeket rejt magában, így a felperes terhére súlyos gondatlanság állapítható meg.

Az ítélet ellen a felperes jelentett be fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a keresetnek adjon helyt. Arra hivatkozott, hogy a biztosítási szerződési feltételek szerinti biztosítási esemény megtörtént, a tűzoltóság, mint szakhatóság által is megállapított tűz nem rendeltetésszerű tüztérben keletkezett, és önerőből tovább terjedni képes lett volna. A tovaterjedés megelőzését célozta a kombajn vezetőjének manővere. A károsodások részben a kétségtelenül bekövetkezett tűz miatt, másrészt annak okából, az így kialakult okfolyamat szerves részeként következtek be.

A felperes álláspontja szerint a kombajn vezetője nem hibázott, teljesen logikusan cselekedett, amikor megkísérelte elhagyni a helyszínt. A géppel azért menekült a táblából, hogy ezt követően immár biztonságban, nem tűzveszélyes helyen végezze el az oltást. Felperes arra hivatkozott, hogy a biztosító mentesüléséhez szükséges körülményeket az alperes nem bizonyította.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú bíróság az elsőfokú eljárás adatai alapján az alábbiakkal egészíti ki:

A felperes a szerződéskötéskor az alperes Általános Vagyonbiztosítási Feltételeit a Mezőgazdasági Vállalkozások Vagyonbiztosítási Feltételeit és a Vállalkozások Vagyonbiztosításához tartozó külön feltételeket és záradékokat megismerte, azokat elfogadta. Az Agrárőr Vállalkozói Vagyonbiztosítás Általános Vagyonbiztosítási Feltételei VIII. pontja szerint a biztosító kockázatviselése azokra a biztosítási eseményekre terjed ki, amelyeket a szerződés vagy a különös feltételek meghatároznak, és amelyeknek a bekövetkezése esetére a biztosító a biztosítási összeg vagy annak egy része megfizetésére vállal kötelezettséget. A Mezőgazdasági Vállalkozások Vagyonbiztosítási Feltételei 2. fejezetének 1. pontja szerint biztosítási eseménynek minősülnek a felsorolt események, ha azok bekövetkezése esetén a biztosított vagyontárgyak károsodnak. Tűzbiztosítási esemény miatt olyan tüzeset értendő, amely nem rendeltetésszerű tüztérben keletkezik - vagy ott keletkezik, de azt elhagyja - és önerőből tovább terjedni képes. Az Általános Vagyonbiztosítási Feltételek X.3. pontja szerint a károk megelőzésére és elhárítására a jó gazda gondosságán túl a hatályos jogszabályok, óvórendszabályok, hatósági határozatok, szabványok, a biztosított felügyeleti szervének utasításai, továbbá a biztosító általános és különös feltételeiben rögzített előírásai mindenkor irányadók. A Mezőgazdasági Vállalkozások Vagyonbiztosítási Feltételei 2. fejezet III. pontja értelmében a biztosító a biztosított vagyontárgyakban keletkezett károkon túlmenően megtéríti a 2. fejezet I. pontja szerinti biztosítási

események bekövetkezése során - illetve azzal kapcsolatban felmerülő és igazolható költségeket, amelyeket a kár elhárítása vagy enyhítése érdekében szükségesek voltak, még ha nem is jártak eredménnyel.

Az így kiegészített és a másodfokú bíróság részéről ítélezése alapjául elfogadott tényállás alapján is helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a kereset nem megalapozott.

A Ptk. 536. § (1) bekezdése szerint biztosítási szerződés alapján a biztosító meghatározott jövőbeni esemény (biztosítási esemény) bekövetkeztétől függően bizonyos összegnek megfizetésére vagy más szolgáltatás teljesítésére a biztosított illetőleg a másik szerződő fél pedig díjfizetésére kötelezi magát. A (2) bekezdés a) pontja szerint a biztosítási esemény lehet a szerződésben megállapított károsító esemény. A felek biztosítási szerződésének részévé vált Mezőgazdasági Vállalkozások Vagyonbiztosítási Feltételei szerint a tűz akkor minősül biztosítási eseménynek, ha annak bekövetkezése esetén a biztosított vagyontárgya károsodik. Jelen esetben az alperes fizetési kötelezettségét kiváltó biztosítási esemény nem következett be, az irányadó tényállás szerint ugyanis a tűz az arató- cséplőgépből műszaki javítást, helyreállítást igénylő károsodást nem okozott. A károsodások kizárólag a borulás következtében alakultak ki. A biztosítás tűzkárra vonatkozott, ilyen kár pedig nem következett be, így az alperes fizetési kötelezettsége biztosítási esemény hiányában nem áll fenn.

A Ptk. 555. §-a a kár enyhítésről rendelkezik, illetve a kárenyhítés költségeinek viseléséről. Ez a szakasz a jelen esetben nem alkalmazható, mert a kárenyhítésről csak akkor lehet szó, ha a kár már bekövetkezett, a biztosítási esemény megtörtént. A kárenyhítés célja, hogy a kár minél kisebb mértékű legyen. Tűzkár és ekként biztosítási esemény hiányában a kárenyhítés fogalmilag kizárt, vagyis a Ptk. 555. § rendelkezései az adott esetben nem alkalmazhatók.

A perben irányadó tényállás szerint a felperes alkalmazottja a tűzre utaló jeleket észlelve ki akart állni a kombájnnal a már learatott területre, hogy megelőzze a lábon álló gabona felgyulladását és a manőver közben a kombájn felborult. A munkagép tulajdonosa illetve annak alkalmazottja tehát annak érdekében, hogy más vagyontárgyát a tűztől megóvja, tette meg azt az intézkedést, aminek folytán a munkagép károsodott. A kármegelőzési kötelezettség teljesítésével összefüggésben keletkező költségek megfizetésére a Ptk. rendelkezést nem tartalmaz. E költségek megfizetésére a biztosító csak abban az esetben köteles, ha ezt előzetesen vállalta, ilyen kötelezettségvállalást azonban a felek szerződése nem tartalmaz. A Mezőgazdasági Vállalkozások Vagyonbiztosítási Feltételei 2. fejezet III. pontja a biztosítási esemény bekövetkezése esetére szól, arra az esetre, ha a kármegelőzés nem volt eredményes, és a biztosító a fizetési kötelezettség alól nem is mentesül. Az eredményes kármegelőzés költségei az alperes kötelezettségvállalásának hiányában a károsodott vagyontárgy tulajdonosát, a felperest terhelik.

A Ptk. 556. § (1) bekezdése és az Általános Vagyonbiztosítási Feltételek mentesüléssel kapcsolatos rendelkezései a biztosítási esemény bekövetkezését feltételezik, jelen esetben pedig ilyen esemény nem történt, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének az alperes mentesülésére vonatkozó indoklását, mint szükségtelent mellőzi.

A fenti indokokra figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntést tartalmazó ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest a le nem rótt fellebbezési illeték és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított jogi képviselettel kapcsolatban felmerült munkadíj, mint perköltség megfizetésére.

P é c s, 2007. szeptember 26.

Dr. Veszeley Józsefné s.k. a tanács elnöke, Dr. Zóka Ferenc s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Ildikó s.k. bíró